

**L'ADOLESCÈNCIA ÉS
L'ÈPOCA D'APRENDRE
A OPINAR**

David Bueno i
Torrens

Professor i investigador
de genètica de la UB i
divulgador de la ciència

Opinions rellevants

La coincidència de dates entre la declaració del president Mas i el 75è aniversari de l'assassinat del president Companys, el 15 d'octubre, ha generat tot tipus de controvèrsies, però hi ha una altra coincidència que ha passat desapercebuda. El dia que van declarar l'exvicepresidenta Ortega i la consellera Rigau, el 13 d'octubre, va coincidir amb el 106è aniversari de l'assassinat de Francesc Ferrer i Guàrdia, l'inspirat pedagog creador de l'Escola Moderna, condemnat amb proves falses i en judici sense garanties d'haver atiat els fets de la Setmana Tràgica, en un intent d'anul·lar amb la seva mort la seva pedagogia, basada sobretot en la racionalitat, l'esperit crític i la llibertat individual. Tot un altre despropòsit, atenent a la conselleria que ocupa Rigau, la d'Educació, i la seva racional defensa del model educatiu català.

VULL CENTRAR-ME en els aspectes que he esmentat de l'Escola Moderna aplicats a una època de desenvolupament personal molt concreta, l'adolescència, perquè penso que de vegades no en som prou conscients i ens deixem portar per tendències que es mantenen i transmeten de manera preconscient. Des de la perspectiva del desenvolupament del cervell, l'adolescència es caracteritza per la consolidació de la personalitat, a través de la maduració progressiva de les xarxes neurals implicades en la gestió de les emocions i la memòria, la capacitat d'endarrerir les recompenses, la motivació i les funcions executives, entre les quals figura la presa de decisions.

PER AL SEU DESENVOLUPAMENT correcte, a l'adolescent li cal contrastar tot allò que sap, pensa i creu, i que li han transmès els pares, l'escola i la societat, amb les idees dels altres, incloent-hi les de pensadors de tots els temps. És l'època en què desclou l'interès per l'ètica i la filosofia, pel pensament racional i la lògica, a més de les emocions. El mateix procés de maduració del cervell l'empeny irre-

SHOZO SOMEKAWA

Opinar amb coneixement de causa és un dels esports intel·lectuals més sans

meiablement a fer-ho, i en funció de com pugui satisfer aquestes necessitats es forjarà el seu caràcter adult, la capacitat de prendre decisions autònomes i l'esperit crític cap a ell mateix i la societat. És, en definitiva, l'època d'aprendre a opinar i de con-

trastar de forma crítica i raonada la seva opinió amb la dels altres, la qual cosa serveix de base per a l'evolució personal i la capacitat de renovar la societat.

PER AQUEST MOTIU s'ha criticat tant encertadament la supressió de l'obligatorietat d'estudiar filosofia a 2n de batxillerat que imposa la LOMQE, i de deixar la de 1r com una simple història de la filosofia. I, de manera paral·lela, la supressió de les ciències pel món contemporani per a tots els estudiants, atès que són una font de pensament científic. És la millor manera de limitar en l'època més decisiva la capacitat de decisió i d'opinió crítica de

les futures generacions. Això que dic no és cap novetat, i possiblement molts ho subscriuríem. Tanmateix, però, actuem en conseqüència? Fa un parell de setmanes, un conegut es va trobar amb la següent resposta en una classe de filosofia on es parlava de les teories de la veritat: "No cal que opineu, perquè la vostra opinió no és rellevant, com tampoc ho és la meua". N'he parlat amb coneguts amb fills adolescents, i d'una o altra manera molts han viscut situacions similars. Venim d'una època en què sovint la capacitat crítica i la d'opinar no han estat ben vistes, no fos cas que divergissin de les oficials, i sembla que de vegades ho continuem arrossegant com un llast, i ho transmetem sense adonar-nos-en. Opinar amb coneixement de causa és un dels esports intel·lectuals més sans.